

SACROSANCTUM OECUMENICUM
CONCILIUM VATICANUM SECUNDUM

C. V. II
1510

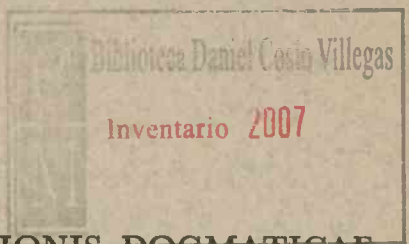
R

SCHEMATA
CONSTITUTIONUM ET DECRETORUM
de quibus disceptabitur in Concilii sessionibus

262.8

27/08

H

SCHEMA CONSTITUTIONIS DOGMATICAE
DE DIVINA REVELATIONE

(SUB SECRETO)

Biblioteca Daniel Cosío Villegas
EL COLEGIO DE MEXICO, A.C.

SACROSANCTUM OECUMENICUM
CONCILIUM VATICANUM SECUNDUM

SCHEMATA
CONSTITUTIONUM ET DECRETORUM
de quibus disceptabitur in Concilii sessionibus

SCHEMA CONSTITUTIONIS DOGMATICAE
DE DIVINA REVELATIONE

(SUB SECRETO)

DE DIVINA REVELATIONE

Ss. mus Dominus Noster Ioannes Pp. XXIII, in audientia hac die infrascripto impertita, statuere dignatus est ut hoc schema, in Concilio Oecumenico Vaticano secundo discutiendum, ad eiusdem Concilii Patres transmitteretur.

Ex Aedibus Vaticanis, die XXII mensis Aprilis, anno MCMLXIII.

HAMLETUS IOANNES Card. CICOGNANI

a publicis Ecclesiae negotiis

Notae, quae singulis schematis capitibus adiciuntur, schematis partem non efficiunt, sed a Commissione Conciliari ideo exaratae sunt, ut Patribus schema pervestigantibus essent subsidio. Verba autem, initio singulorum numerorum litteris inclinatis inter uncus [] posita, in redactione definitiva tollentur.

DE DIVINA REVELATIONE

PROOEMIUM

1. [*Necessitas et obiectum Revelationis*]. Sacrosancta Synodus Vaticana secunda, doctrinam catholicam de sacra Revelatione sollemniter proponens, verba S. Ioannis in memoriam revocat, dicentis: « Annuntiamus vobis vitam aeternam, quae erat apud Patrem, et apparuit nobis: quae vidimus et audivimus, annuntiamus vobis, ut et vos societatem habeatis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre, et cum Filio eius Iesu Christo » (1 Io. 1, 2-3). Quamquam enim valent homines « quaerere Deum si forte attrectent eum, aut inveniant » (Act. 17, 27), non possent tamen mysteria Dei cognoscere, maxime subsistentiam eius in tribus personis, et consortium divinae naturae (cf. 2 Pt. 1, 4), ad quod vocantur omnes homines, nisi Deus ipse eadem revelavisset. Qua revelatione veritas tam de Deo quam de homine in Christo nobis illucescit.

2. [*Revelatio gradatim peracta*]. Inde ab initio Deus amore permotus testimonium dedit generi humano de semetipso et de hominis superno fine; ac post peccatum Adae, misericorditer promittendo Redemptorem, mox mirabiliter restauravit ordinem salutis. Postea in Abraham populum sibi elegit, ut in semine eius benedicerentur omnes generationes terrae (cf. Gen. 12, 3), et e longinquo via Evangelio praepararetur.

3. [*Revelatio in Christo ultima et completa*]. In Christo et per Spiritum Christi, Apostolis promissum ut illos omnia doceret, quaecumque ipse Christus dixerat (cf. Io. 14, 26), publica revelatio ultima et integra facta est (cf. Hebr. 1, 1). Nulla ergo adhuc nova revelatio exspectanda est, sicut nulla aliunde salus. Quare Christianismus non est tantum aetas quaedam transitoria historiae religiosae humanitatis, sed omnino novissima et definitiva.

4. [*Opera Christi signa Revelationis*]. Opera Christi, quae dedit ei Pater ut faceret ea, testimonium perhibent de eo (cf. Io. 5, 36), cum Christus divinitatem suam non verbis dumtaxat affirmaverit, sed etiam vita sanctissima, miraculis, prophetiis et maxime resurrectione gloriosa ex mortuis confirmaverit. Sicut per verba Christi *Mysterium* in vita eius contentum manifestatur, sic per vitam eius miraculosam auctoritas testimonii Christi comprobatur.

5. [*Veritates naturales cum Revelatione connexae*]. In divina Revelatione agitur quidem de veritatibus et eventibus quibus *mysterium participationis* hominis ad Dei vitam intimam respicitur; simul autem etiam affirmantur veritates altissimae ordinis naturalis cum veritatibus supernaturalibus connexae. Nam licet veritates illae humanae rationi per se imperviae non sint, in praesenti generis humani condicione, ab omnibus expedite, firma certitudine et nullo admixto errore non nisi lumine revelationis cognosci possunt.¹ Sic Revelatione divina non tantum aperiuntur viae ad supernaturalem finem assequendum, sed etiam principia praebentur ad vitam temporalem recte concipiendam et ducendam.

6. [*Necessitas gratiae ad Revelationem divinam accipiendam*]. Revelationi divinae praestanda est oboedientia fidei: sed ut fidei actus suscitetur, opus est gratia Dei, quae sensum aperiat, cor moveat et convertat. Quo vero profundior usque evadat Revelationis intelligentia, Spiritus Paraclitus fidem iugiter per dona sua perficit.

NOTA AD PROOEMIUM

¹ CONC. VAT. I, Sess. III, Const. dogm. *de fide cath.*, cap. 2: DENZ. 1786.

CAPUT I

DE VERBO DEI REVELATO

7. [*Apostoli praedicatores Evangelii*]. Christus Dominus mandatum dedit Apostolis, ut Evangelium suum, id est ea quae per totam suam vitam fecerat et docuerat, tamquam fontem omnis et salutaris veritatis et morum disciplinae omni creaturae praedicarent.¹ Quod quidem Apostoli fecerunt cum per scripta Spiritu Sancto inspirata, cum ore tenus tradendo ea, quae ex ipso Christi ore vel a Spiritu Sancto dictante acceperant.² Hoc autem verbum Dei, scriptum vel traditum, unum Depositum Fidei constituit, ex quo Ecclesiae Magisterium haurit ea omnia, quae fide divina tamquam divinitus revelata credenda proponit.

8. [*S. Scripturae et S. Traditionis mutua relatio*]. S. Scriptura ergo et S. Traditio ita mutuo se habent, ut altera alteri extranea non sit. Imo arcte inter se connectuntur atque communicant. Nam ambae ex eadem scaturigine promanantes, in unum quodammodo coalescunt et in eundem finem tendunt. Quapropter utraque pari pietatis affectu ac reverentia suscipienda ac veneranda est.³

9. [*Utriusque relatio ad S. Magisterium*]. At S. Scriptura ac S. Traditio, uti sacrum verbi Dei depositum, non singulis hominibus, sed vivo et infallibili Ecclesiae Magisterio concreditum est; ⁴ quod quidem Magisterium non supra verbum Dei est, sed eidem ministrat, quatenus illud, ex divino mandato et Spiritu Sancto assistente, tuetur et authentice interpretatur, illustrando et etiam enucleando quae in una vel altera Depositum parte implicite et obscure continentur.⁵ Exinde regula fidei proxima quidem est Ecclesiae Magisterium, remota vero Sacrum Depositum.

10. [*Conclusio*]. Patet igitur S. Scripturam, S. Traditionem ac Ecclesiae Magisterium, iuxta sapientissimum Dei consilium, ita inter se internecti et consociari, ut unum sine aliis consistere non possit. Tria simul ad animarum salutem suo modo efficaciter conferunt; sensu quoque fidelium subordinate concurrente.

NOTAE

¹ Cf. CONC. TRID., Sess. IV, Decr. *De canonicis Scripturis*: DENZ. 783.

² Cf. CONC. TRID., l. c.; CONC. VAT. I, Sess. III, Const. dogm. *de fide cath.*, cap. 2: DENZ. 1787.

³ Cf. CONC. TRID., l. c.

⁴ Cf. PIUS XII, Litt. Encycl. *Humani generis*, 12 aug. 1950: AAS 42 (1950) pp. 567-569.

⁵ Cf. PIUS XII, l. c. p. 569: DENZ. 2314.

— 10 —
CAPUT II

DE SACRAE SCRIPTURAE DIVINA INSPIRATIONE
ET INTERPRETATIONE

11. [*Statuitur factum inspirationis et inerrantiae S. Scripturae*]. Divina Revelatio, afflante divino Spiritu litteris consignata, in Sacra Scriptura continetur et prostat. Quae Scriptura, ex apostolica fide, « divinitus inspirata » (2 Tim. 3, 16) creditur, quia nimirum Deum habet principalem auctorem. Deus autem, hominibus ad id delectis, qui hagiographi vocantur, tamquam vivis instrumentis, omnibus nempe humanis facultatibus praeditis,¹ usus est, ut ea omnia eaque sola quae ipse iuberet, universis hominibus scripto traderent.²

Cum ergo totius Scripturae Deus principalis auctor affirmetur et sit, inde totam Scripturam³ divinitus inspiratam ab omni prorsus errore immunem esse consequitur.⁴

12. [*Quomodo S. Scriptura sit interpretanda*]. Cum autem Deus per homines scripserit, hac de causa, ut pateat quamnam veritatem nobis communicare voluerit, interpres Sacrae Scripturae attente investigare debet quid reapse hagiographus significare intenderit. Aliter enim veritas in textu historico et aliter in textu didactico, prophetico, poetico, allegorico aut parabolico proponitur et exprimitur.

Quod autem ad singula spectat, modus veritatem attingendi diiudicetur oportet ex sensu quem in determinatis adiunctis, pro sui temporis condicione, exprimere intendit et expressit hagiographus.⁵ Veritas ergo, seu id quod sacer auctor scribens significare voluit, non recte intelligitur nisi rite attendatur ad suetos illos nativos cogitandi, dicendi narrandive modos, qui temporibus hagiographi vigeant, quique tunc in mutuo hominum commercio passim adhiberi solebant.⁶

Cum igitur haec omnia, salva Scripturae Sacrae auctoritate et sanctitate, in divino eloquio, quod pro hominibus modis verbisque humanis exprimitur,⁷ inveniantur, non magis erroris eadem argui debent, quam cum paria aut similia in quotidiano usu

haberentur, immo habeantur, proindeque auctoritati et sanctitati Scripturae minime officiunt. Cuncta autem haec, de ratione interpretandi Scripturam, ad normam hermeneuticae rationalis et catholicae, Ecclesiae iudicio ultime subsunt.

- 5 13. [*Dei condescensio*]. Quae omnia, salva semper Dei veritate et sanctitate, manifestam statuunt aeternae Sapientiae admirabilem « condescensionem », qua Dei verba humanis linguis expressa, quoad omnia humano sermoni assimilata facta sunt,⁸ sicut olim Unigenitum Patris Verbum, humanae infirmitatis assumpta carne, hominibus quoad omnia simile factum est, « absque peccato » (Hebr. 4, 15).

NOTAE

¹ PIUS XII, Litt. Encycl. *Divino afflante Spiritu*, 30 sept. 1943: EB 556.

² LEO XIII, Litt. Encycl. *Providentissimus Deus*, 18 nov. 1893: DENZ. 1952; EB 125.

³ Cf. PONT. COMM. BIBL., Decr. 18 iun. 1915: DENZ. 2180; EB 420; S. C. S. OFFICII *epist.*, 22 dec. 1923: EB 499.

⁴ PIUS XII, l. c.: EB 539.

⁵ S. AUGUSTINUS, *De doctr. christ.*, II, 18, 26: PL 34, 75-76.

⁶ PIUS XII, l. c.: DENZ. 2294; EB 558-562.

⁷ S. AUGUSTINUS, *De Civ. Dei*, XVII, 6, 2: PL 41, 537. Cf. PONT. COMM. BIBL. *epist.*, 16 ian. 1948: DENZ. 2302; EB 581.

⁸ PIUS XII, l. c.: DENZ. 2294.

— 12 —

CAPUT III

DE VETERE TESTAMENTO

14. [*Historia populi electi in libris inspiratis enarrata*]. Amantissimus Deus, de totius humani generis salute arcano modo semper sollicitus, de populo a Se electo peculiarem curam habuit. Foedere enim cum Abraham (cf. Gen. 15, 18) et Moyse (cf. Ex. 24, 8) inito, populo sibi acquisito ita se verbis et gestis revelavit, ut Israel divinas cum hominibus vias experiretur, easque, ipso Deo per os prophetarum loquente, penitius et distinctius in dies intelligeret. Quae eventuum series, divino afflante Spiritu ab auctoribus sacris annuntiata, enarrata atque explicata, ut verum Dei verbum in libris Veteris Testamenti adhuc prostat, et ideo hi libri vim atque auctoritatem suam perenniter servant. « Quaecumque enim scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam et consolationem Scripturarum spem habeamus » (Rom. 15, 4).

15. [*Indoles Foederis Veteris eiusque librorum*]. Vetus autem Foedus ad hoc praesertim fortiter ac suaviter dispositum erat, ut Christi universorum redemptoris eiusque regni adventum praepararet, multifariam propheticè nuntiaret (cf. 1 Pt. 1, 10) et variis typis significaret (cf. 1 Cor. 10, 11). Praeterea Veteris Testamenti libri, etsi nondum perfecte, Dei et hominis cognitionem credentibus suppeditant, eosque docent modos quibus Deus cum hominibus misericorditer agit, et quibus quivis homo, in iis quae ad Deum et ad proximos spectant, se recte gerere debeat.

16. [*Relatio mutua Novi et Veteris Testamenti*]. Deus igitur, utriusque Testamenti inspirator et auctor, ita sapienter disposuit, ut Novum in Vetere lateret et in Novo Vetus pateret.¹ Nam, etsi quaedam Veteris Foederis instituta, tempori praeparationis soli convenientia, Nova abrogata sint Lege, tamen Vetus Testamentum integrum, in praeconio evangelico assumptum² et

pars unius revelationis factum,³ in Novo sensum suum completum acquirit et ostendit. Ecclesia ergo, canonicos Veteris Testamenti libros ut suas Scripturas reverenter agnoscit et accipit.

NOTAE

¹ S. AUGUSTINUS, *Quaest. in Hept.* 2, 73: PL 34, 623.

² ORIGENES, *In Ioan.* I, 6, 8: PG 14, 53 s.

³ S. IRENAEUS, *Adv. Haer.* III, 21, 3: PG 7, 950. Cf. *Ibid.* III, 1, 1: PG 7, 844.

CAPUT IV

DE NOVO TESTAMENTO

17. [*Evangeliorum excellentia*]. Neminem autem fugit inter omnes, etiam Novi Testamenti Scripturas, Evangelia merito excellere,¹ quippe quae praecipuum testimonium sint de Verbi Incarnati Salvatoris nostri vita atque doctrina.

Quattuor enim Evangelia originem apostolicam habere Ecclesia Dei semper et ubique, sine dubitatione tenuit ac tenet. Quae enim Apostoli ex mandato Christi praedicaverant, eadem postea, divino afflante Spiritu, in scriptis, ipsi et apostolici viri, nobis tradiderunt, fidei nostrae fundamentum, quadriforme nempe secundum Matthaeum, Marcum, Lucam et Ioannem Evangelium.²

Quoniam vero hodie apud quosdam quoque, qui christiano nomine decorantur, dubia sive de Evangeliorum fide historica, sive de eorum divina auctoritate circumferantur, peropportunum huic Sacrosanctae Synodo visum est, in re tanti momenti, praecipua principia enuntiare.

18. [*Evangeliorum indoles historica*]. Sancta Mater Ecclesia firmiter et constantissime tenuit ac tenet quattuor recensita Evangelia vere tradere quae Iesus Dei Filius, vitam inter homines degens, ad aeternam eorum salutem reapse et fecit et docuit (cf. Act. 1, 1). Quamvis enim formam praeconii aliquando resonent et cum historicae compositionis rationibus quae nostra praesertim aetate usurpantur non in omnibus conveniant, Evangelia tamen veram et sinceram historiam nobis tradunt. Ea enim intentione conscripta sunt, ut sive ex traditione illorum « qui ab initio ipsi viderunt et ministri fuerunt sermonis », sive ex memoria et recordatione propinquorum et discipulorum Domini, cognoscamus eorum verborum de quibus eruditi sumus veritatem (cf. Lc. 1, 2-4).

19. [*Exegesis catholica*]. Exegetarum autem, qui in Ecclesia et ad Ecclesiae utilitatem in divina eloquia investiganda in-

cumbunt, est, servatis rationalis et catholicae hermeneuticae normis, sub ductu magisterii Ecclesiae adlaborare, ut Evangelii loci, qui expositionem certam et definitam adhuc desiderant, bene intelligantur, ita ut, quasi praeparato studio, iudicium Ecclesiae maturetur.³

20. [*De ceteris libris Novi Testamenti*]. Novi vero Testamenti volumen, praeterquam ex quattuor Evangeliiis, etiam ex aliis Apostolorum libris Spiritu Sancto inspirante conscriptis constat, quibus, ex sapienti Dei consilio, veritas vitae Christi confirmatur, genuina eius doctrina magis magisque declaratur atque salutifera virtus divini operis Christi proclamatur. Apostolis enim suis Dominus Iesus, sicut promiserat, affuit (cf. Mt. 28, 20), et iis Paraclitum suum misit, ut omnia eos doceret et iis suggereret quaecumque iis Christus dixerat (cf. Io. 14, 26), ad aeternam humani generis salutem in aevum servanda.

NOTAE

¹ Cf. S. AUGUSTINUS, *De consensu Evangel.* I, 1: PL 34, 1041 s.

² Cf. S. IRENAEUS, *Adv. Haer.*, III, 1, 1: PG 7, 844.

³ Cf. LEO XIII, *Litt. Encycl. Providentissimus Deus*, 18 nov. 1893: EB 109.

CAPUT V

DE SACRAE SCRIPTURAE USU IN ECCLESIA

21. [*Ecclesia S. Scripturas veneratur*]. Caelestem Sacrorum Librorum Veteris et Novi Testamenti thesaurum Ecclesia inde ab initio maxima veneratione prosecuta est, et numquam intermisit insigne illud Dei donum sibi concreditum fidelibus, praesertim in sacra liturgia, dispertire, iisque commendare, ut summa pietate illud tamquam pretiosum Dei donum acciperent. In Sacris enim Libris Pater qui in caelis est filiis suis peramanter occurrit et cum eis fere colloquitur; tantaque verbo Dei vis ac virtus inest, ut Ecclesiae sustentaculum ac vigor et Ecclesiae filiis fidei robor, animae cibus, vitae spiritualis fons reapse exstet.¹

22. [*Commendantur accuratae versiones*]. Ut autem Christifidelibus ad Sacras Scripturas aditus late pateat, Ecclesia Dei sua auctoritate commendat et materna sollicitudine curat ut, ad penitioem cognitionem et uberioem declarationem verbi Dei, accuratae in linguas vernaculas versiones e praecellentibus Sacrorum Librorum textibus primigeniis conficiantur.

23. [*Doctorum catholicorum officium apostolicum*]. Verbi Incarnati Sponsa, Ecclesia nempe, Sancto Dei et Christi Spiritu edocta, profundioem in dies Scripturarum Sacrarum intelligentiam assequitur (cf. Io. 16, 13), ut filios suos divinis eloquiis indesinenter pascat. Exegetae autem catholici, aliique sacrae theologiae cultores, collatis viribus dent operant oportet, ut, sub ductu magisterii Ecclesiae, et altius Divinae Litterae investigentur et quam plurimi divini verbi administri Scripturarum pabulum Dei plebi fructuose suppeditent, quod mentes illuminet, firmet voluntates, hominum corda ad Dei amorem accendat.

24. [*S. Theologia verbo Dei innitur*]. Sacrae autem theologiae scientia, in verbo Dei tamquam in suo primario et inalienabili fundamento consistit ex eoque argumenta trahit, quibus

firmissime roboretur et semper iuvenescat.² Sacrae etenim Scripturae verbum Dei non tantum continent, sed vere Dei verbum sunt, quo etiam verbi Dei ministerium, pastoralis nempe praedicatio, in qua homilia liturgica principem locum sibi vindicat, 5 salubriter nutritur sancteque virescit.

25. [*Lectio S. Scripturae sacerdotibus commendatur*]. Quapropter Christi sacerdotes assidua lectione ac exquisito studio in Sacris Scripturis haerere necesse est, ne inanis forinsecus praedicator fiat « qui non est intus auditor »,³ et ut verbi divini 10 amplissimae divitiae, imprimis in cultu liturgico, ovibus suis communicare valeant.

26. [*Item fidelibus*]. Christifideles quoque ad sacrum ipsum textum libenter accedant, sive per sacram liturgiam divinis eloquiis confertam sive per ceteras ad id aptas institutiones, quae, 15 approbante auctoritate Ecclesiae, ubique nostro tempore laudabiliter diffunduntur.

Sacris autem Antistitibus, « apud quos est apostolica doctrina »,⁴ fideles sibi commissos ad rectum divinorum Librorum usum opportune instituere competit per versiones sacrorum textuum, quae necessariis et vere sufficientibus explicationibus instructae sint, ut tuto ac utiliter Ecclesiae filii cum Scripturis Sanctis conversentur. Sicut enim ex adaucto Sanctissimae Eucharistiae cultu Ecclesiae vita incrementum accipit, ita ex digna aestimatione et cultu verbi Dei quod « manet in aeternum »,⁵ 25 novum spiritualis vitae impulsum sperare licet.

NOTAE

¹ Cf. Act. 5, 20; 13, 26; 1 Cor. 1, 18; Hebr. 4, 11.

² Cf. PIUS XII, Litt. Encycl. *Humani generis*, 12 aug. 1950: DENZ. 2314.

³ S. AUGUSTINUS, *Sermo* 179, 1: PL 38, 966.

⁴ S. IRENAEUS, *Adv. Haer.* IV, 32, 1: PG 7, 1071.

⁵ Is. 40, 8; cf. 1 Pt. 1, 23-25.